

R.C. SPROUL

MŮŽEM SI
BYŤ ISTÝ, ŽE SOM
SPASENÝ

7

KLÍČOVÉ
OTÁZKY

Môžem si byť istý,
že som spasený?

R. C. Sproul

Môžem si byť istý, že som spasený?

Originálny názov: *Can I Be Sure I'm Saved?*

Séria Kľúčových otázok: č. 7

Crucial Questions series: No. 7

Autor: R. C. Sproul

Copyright © 2010 by Reformation Trust Publishing, a division of Ligonier Ministries, under the title "*Can I Be Sure I'm Saved?*".

Translated by permission. All rights reserved.

Reformation Trust Publishing, ktoré je súčasťou Ligonier Ministries, pod originálnym názvom "*Can I Be Sure I'm Saved?*".

Preložené s povolením. Všetky práva vyhradené.

Ligonier Ministries, 421 Ligonier Court, Sanford, Florida 32771, USA.

www.ligonier.org

www.reformationtrust.com

Tento elektronický dokument je voľne šíriteľný len z webovej stránky www.pravdavlaskes.sk, v nezmenenej podobe a len pre nekomerčné účely. Žiadna časť tejto publikácie nesmie byť bez predchádzajúceho písomného povolenia vydávateľa a prekladateľa publikovaná.

Ak nie je uvedené inak, biblické texty sú prevzaté zo Slovenského evanjelického prekladu. Skratky iných použitých prekladov: ROH - slovenský preklad prof. Roháčka, EKV - slovenský ekumenický preklad, B21 - český preklad 21. storočia.

Preklad: Peter Bruncko © www.pravdavlaskes.sk, Bratislava 2015

(kontakt: pravdavlaskes@gmail.com alebo www.pravdavlaskes.sk)

Obálka: Dominika Uramová

ISBN pôvodného diela: 978-1-56769-208-2 (originálne tlačene vydanie).

Obsah

	strana
Zápas o istotu	1
Štyri druhy ľudí	13
Falošná istota	21
Získanie skutočnej istoty	31
Zdroj úplnej istoty	42
O autorovi	52

1. kapitola: **Zápas o istotu**

V Novej zmluve je jeden text, o ktorom si myslím, že je jedným z najdesivejších z celej Biblie. Vychádza z pier Pána Ježiša na konci kázne na vrchu.

Máme sklon myslieť si, že kázeň na vrchu je kladné vyhlásenie nášho Pána. Napokon je to práve kázeň na vrchu, ktorá obsahuje blahoslavenstvá: “Blahoslavení chudobní v duchu... blahoslavení žalostiaci... blahoslavení krotkí...” a tak ďalej (Matúš 5,3-12). Kázňou na vrchu má Ježiš reputáciu ako kazateľ, ktorý zdôrazňuje skôr pozitívne veci ako negatívne.

Ale často prehliadame vrchol jeho kázne, kde Ježiš hovorí:

“Nie každý, kto mi hovorí: ‘Pane, Pane!’ vojde do kráľovstva nebeského, ale ten, kto činí vôľu môjho Otca nebeského. Mnohí mi povedia v onen deň:

‘Pane, Pane, či sme neprorokovali v Tvojom mene, či sme nevyháňali démonov v Tvojom mene a či sme nerobili mnohé divy v Tvojom mene?’ A vtedy im vyhlásim: ‘Nikdy som vás nepoznal; odíďte odo mňa, páchatelia neprávosti!’“

Ježiš nám tu ukazuje náhľad posledného súdu. Hovorí, že prídu k Nemu ľudia, ktorí Ho budú oslovovať “Pane!”. Povedia mu: “Pane, v Tvojom mene sme robili veľa zázračných vecí. Slúžili sme Ti; kázali sme v Tvojom mene; vyhánali sme démonov; všetko toto sme robili.” Ježiš hovorí, “K týmto ľuďom sa otočím a poviem im, ‘prosím, odíďte.’” Povie nielen ‘nepoznám vás,’ ale ‘nikdy som vás nepoznal, páchatelia neprávosti.’

Čo je čiastočne uštipačné v tomto desivom varovaní je, že začína slovami, “nie každý, kto mi hovorí ‘Pane, Pane’, vojde do kráľovstva nebeského.” Potom to opakuje slovami, “Mnohí mi povedia v ten deň, ‘Pane, Pane’.”

“Pane, Pane!”

V Biblii je iba pätnásť prípadov, kedy je niekto oslovený opakovaným menom. Tu je zopár príkladov:

- Abrahám bol pripravený vraziť nôž do hrude svojho syna Izáka na vrchu Mórija a Boh zasiahol v poslednej chvíli cez svojho anjela: “Abrahám, Abrahám! ... nevystieraj ruku na chlapca” (Genesis 22,11-12).
- Jákob sa bál ísť do Egypta a Hospodin ho prišiel uistiť slovami, “Jákob, Jákob” (Genesis 46,2).
- Hospodin prehovoril k Mojžišovi cez horiaci ker na vrchu Chóreb slovami, “Mojžiš, Mojžiš!” (Exodus 3,4).

- Hospodin v noci zavolať na chlapca menom Samuel slovami, "Samuel! Samuel!" (1 Samuelova 3,10).

- Ježiš, keď napomínal Martu v Betánii, povedal, "Marta, Marta" (Lukáš 10,41).

- Ježiš plakal nad mestom Jeruzalem: "Jeruzalem, Jeruzalem, ktorý vraždíš prorokov a kameňuješ tých, čo boli poslaní k tebe! Koľkokrát som chcel zhromaždiť tvoje deti ako sliedka svojej kuriatka pod krídla! A nechceli ste." (Lukáš 13,34)

- Peter tvrdil, že bude verný vo všetkých okolnostiach a Ježiš mu odpovedal: "Šimon, Šimon, hľa, Satan si vás vyžiadal, aby vás preosial ako pšenicu" (Lukáš 22,31).

- Ježiš zastavil Saula na ceste do Damasku a povedal mu: "Saul, Saul, prečo ma prenasleduješ? (Skutky apoštolov 9,4)

- Asi najdojímavejší príklad opakovania mena v Písme nachádzame pri Ježišovom vzlyku na kríži: "Bože môj, Bože môj, prečo si ma opustil?" (Matúš 27,46)

Táto ojedinelá gramatická stavba má v hebrejčine svoj význam. Keď niekto opakoval osobnú formu pomenovania, naznačovalo to blízky a osobný vzťah voči danej osobe.

Takže v kázni na vrchu Ježiš hovorí, že nielen k Nemu mnohí prídu a povedia "Pane, patríme Ti, sme Tvoji," ale Ho oslovia hlbokým oslovením. Povedia "Pane, Pane," akoby Ho poznali veľmi dôverným a osobným spôsobom. Ale napriek domnienke osobného vzťahu im Ježiš povie: "Prosím, odíďte. Nepoznám vás, synovia neposlušnosti."

Ježiš hovorí, že sú mnohí, ktorí o sebe tvrdia, že sú kresťanmi, ktorí používajú Kristovo meno a ktorí Ho oslovujú Jeho prívlastkom 'Pane,' ale nie sú naozaj v Jeho kráľovstve. Nepatria mu a nebudú môcť stáť popri Ňom na poslednom súde. Desivá realita je, že toto nie sú ľudia na okraji cirkevných zborov. Ale sú často zapojení do jeho života, naplno zapojení do služby a je možné, že ich ľudia označujú za vyznávajúcich kresťanov. Napriek tomu ich Ježiš nepozná a odlúči ich zo svojej prítomnosti.

Spomínam to na začiatku tejto knižky, pretože keď vyznávame vieru ako kresťania, musíme sa opýtať samých seba: Ako vieme, že na poslednom súde nebudeme v tejto skupine ľudí, ktorí budú očakávať vstup do kráľovstva, ktorí budú osobne oslovovať Ježiša a nakoniec budú vyhodení von? Ako môžeme vedieť, že naše presvedčenie, že sme pod milosťou, nie je vymyslené? Ako zistíme, či sa neoklamávame? Ako si môžeme byť istí, že sme spasení?

Kontroverzná doktrína

Už dlhé storočia otázka istoty spasenia tvorí v cirkvi kontroverzie. Mnohé cirkevné spoločenstvá zašli s touto otázkou až tak ďaleko, že sa pýtajú, či sa dá istota vôbec získať. Napríklad v 16. storočí na koncile v Trente rímsko-katolícka cirkev odmietla, že by bolo možné, aby človek mohol mať istotu spasenia (okrem zriedkavých prípadov). Rím ďalej učil, že jediní ľudia, ktorí môžu nadobudnúť istotu svojej spásy v pozemskom živote, sú ojedinelí svätí, ktorým dá Boh jedinečné zjavenie o ich duchovnom stave

pred Ním. Avšak bežný člen cirkvi nemôže očakávať takúto istotu spasenia.

Rím tvrdí, že tieto "istoty" sú v konečnom dôsledku založené na vlastnom predpoklade, názore a myšlienke, ktorá pochádza zo srdca človeka, ktoré je podľa Biblie zradné. Písmo nám hovorí, že srdce je nadovšetko klamlivé (Jeremiáš 17,9), takže podľa učenia rímskej cirkvi je ľahké byť zvedeným a prísť k presvedčeniu založeného len na názore. Takže istota spasenia nie je možná bez tohto mimoriadneho zjavenia.

Rímsko-katolícka cirkev nie je jediná, ktorá odmieta doktrínu istoty spasenia. Niektorí protestanti veria tomu, že človek môže mať istotu spásy pre dnešok ale nie pre zajtrajší deň, pretože pripúšťajú možnosť, že tí, ktorí raz majú vieru, môžu odpadnúť do nevery a stratiť svoju spásu. Práve preto v histórii sa doktrína istoty spasenia silno viazala na *zachovanie* kresťanov alebo *vytrvanie* svätých. Takže zatiaľčo Rím hovorí, že istotu nemôžeme mať vôbec, títo protestanti hovoria, že istotu môžeme mať na určitý čas, ale nemôžeme vedieť, čo bude naším konečným stavom.

A potom je tu reformovaná teológia, moje osobné teologické presvedčenie, ktorá nielen učí, že dnes môžeme vedieť, že sme skrytí v milosti, ale že môžeme mať úplnú istotu, že budeme pod touto milosťou aj v čase našej smrti.

Podobenstvo o rozsievачovi

Ježiš sa pýta otázku, kto je a kto nie je skutočne zachránený v podobenstve o rozsievачovi:

“V ten istý deň odišiel Ježiš z domu a posadil sa pri mori. A zhromaždili sa k Nemu veľké zástupy, takže vstúpil na loď, posadil sa a celý zástup stál na pobreží. A rozprával im mnoho v podobenstvách: ‘Ajhľa, rozsievateľ vyšiel rozsievať’. A keď rozsieval, niektoré zrná padli na kraj cesty, prileteli vtáci a pozobali ich. Iné padli na skalnatú pôdu, kde nemali mnoho zeme, rýchlo vzišli, pretože nemali hlbokú zeme. Ale keď vyšlo slnko, spálilo ich; a keďže nemali koreňa, uschli. Iné zase padli do trnia, trnie vyrástlo a udusilo ich. A iné padli do dobrej zeme a vydali úrodu: jedno stonásobnú, iné šesťdesiatnásobnú, iné tridsaťnásobnú. Kto má uši, nech počuje!” (Matúš 13,1-9).

Je dôležité povedať kontext tohto známeho podobenstva. Tesne pred tým hovorí niekto Ježišovi: “Pozri, Tvoja matka a Tvoji bratia stoja vonku a žiadajú si s tebou hovoriť” (Matúš 12,47). Ale Ježiš odpovedá: “Kto je moja matka? A kto sú moji bratia?” (Matúš 12,48). Potom ukázal na svojich učeníkov a povedal: “Ajhľa, moja matka a moji bratia. Lebo každý, kto činí vôľu môjho Otca, ktorý je v nebesiach, mi je bratom, sestrou aj matkou.” (Matúš 12,49-50). Ježiš hovorí, že Jeho ozajstný brat je ten, kto koná vôľu Otca, a nie ten, kto urobí rozhodnutie Ho nasledovať.

Musíme mať stále na pamäti, že nikto neprinútil Judáša stať sa učeníkom. Judáš sa rozhodol nasledovať Ježiša; urobil vlastné rozhodnutie, vstúpil do školy Pána Ježiša a bol s Pánom počas Jeho trojročnej služby na zemi. Napriek tomu čítame, že bol diablom (Ján 6,70). Nebolo to

tak, že by Judáš bol naozaj obrátený a potom vypadol z milosti a bol stratený: ale napriek tomu, že bol blízko pri Ježišovi, nikdy nebol obrátený. Nad týmto by sme sa mali pozastaviť pred tým, ako budeme premýšľať o stave našich duší.

O kúsok neskôr v knihe Matúša Ježiš podáva vysvetlenie podobenstva o rozsievачovi. Ide o ojedinelý prípad záznamu v evanjeliách, kde dostávame vysvetlenie podobenstva. Toto vysvetlenie je veľmi nápomocné, lebo toto podobenstvo sa líši od klasických pokynov z podobenstiev. Väčšina podobenstiev má iba jeden moment. Preto je vo všeobecnosti nebezpečné meniť podobenstvá na alegórie, ktoré by mali symbolickú myšlienku rozsypanú v rámci príbehu. Ale podobenstvo o rozsievачovi obsahuje stupeň alegórie, pričom Ježiš hovorí hneď niekoľko aplikácií.

Ježiš začína svoje vysvetlenie slovami: “Počujte teda podobenstvo o rozsievачovi! Ku každému, kto počúva slovo o kráľovstve, a nerozumie mu, prichádza ten zlý a uchyťí, čo mu bolo zasiate do srdca; toto je zrno, ktoré bolo zasiate kraj cesty.” (Matúš 13,18-19) Prvá skupina, o ktorej hovorí, je zastúpená semienkom na ceste. V staroveku v čase sadenia farmár najprv zasial svoje semienka a potom ich v pôde trochu rozhrnul. Ale ak nejaké semeno spadlo na cestu alebo chodník, nebolo rozhrnuté pod pôdu. Ostalo ležať na tvrdej pôde, nemohlo zapustiť koreňky a zjedli ho vtáci. Ježiš pripodobňuje vtákov k Satanovi. Mnohí ľudia sú ako toto semienko. Počujú zvestovanie evanjelia, ale nemá to na nich žiadny dopad. Nezapustí to korene v ich životoch.

Ježiš pokračuje: “A ktoré bolo zasiate do skalnatej pôdy, to je ten, čo počúva slovo a hneď ho s radosťou

prijíma; nemá však koreňa v sebe, je len chvíľkový; len čo príde súženie alebo prenasledovanie pre to slovo, hneď sa pohorší." (Matúš 13,20-21)

Keď navštívite nejaké evanjelizačné stretnutie alebo si ho pozriete v televízii, môžete vidieť obrovské davy, ktoré sa hrnú dopredu a odpovedajú na výzvu evanjelia. Raz som čítal správu o obrovskom medzinárodnom evanjelizačnom podujatí, v ktorom vraj milióny ľudí urobilo rozhodnutie pre Krista. Keď som to dočítal, rozmýšľal som, koľko z tých rozhodnutí pre Krista bolo skutočnými obráteniami a koľko bolo falošnými. Ľudia majú radi to, čo počúvajú na týchto podujatiach, môžu byť emocionálne pohnutí a z toho urobia rozhodnutie pre Krista. Avšak je bežné, že mnohí z tých, ktorí prišli dopredu na evanjelizačnom stretnutí po chvíli úplne zanechajú svoj záväzok. Ich prvotné a náhle reakcie sú často plytké.

Nechcem byť skeptický v reakcii na takéto správy o úspechoch evanjelizačných stretnutí. Vidím, že všetky vonkajšie kresťanské aktivity čelia realite slabej efektivity. Zbory to robia vo všeobecnosti preto, že môžu vykázat nárast počtu členov v zhromaždení a aký veľký mali nárast za krátky čas. Preto sa zapisuje najmä počet ľudí, ktorí prišli dopredu, zdvihli svoju ruku, podpísali sa na kartičku alebo sa pomodlili modlitbu. Tieto spoločenstvá chcú mať nejakú formu štatistiky, ktorou odmerajú množstvo ľudí, ktorí urobili rozhodnutie.

Ale ako odmeriame duchovnú realitu? Každý, kto bol zaangažovaný v evanjelizácii vie, že my nemôžeme vidieť do srdca, takže druhá najdôveryhodnejšia vec, ktorú už dokážeme urobiť, je zrátať počet ľudí s rozhodnutím. Ale

Ježiš nás pred týmto varuje v podobenstve o rozsievačovi, keď hovorí, že *mnohí* ľudia s radosťou počúvajú evanjelium - ale neodpovedajú vierou. Tento druhý typ semienka padá na skalnatú pôdu, ktorá je taká tvrdá, že semienko nemôže zapustiť korene a hneď ako vyjde slnko, semienko vyschne. Výsledkom je, že odumrie a neprinesie úrodu. Ježiš hovorí, že títo ľudia odpadli kvôli skúškam a prenasledovaniu, ktoré prišli spolu s vierou.

O treťom druhu semienka Ježiš hovorí toto: "A semienko, ktoré bolo zasiate do trnia, to je ten, čo počúva slovo, ale starosti sveta a klam bohatstva udusia to slovo, takže zostáva bez úžitku." (Matúš 13,22). Toto semienko predstavuje skupinu ľudí, ktorí taktiež počúvajú a prijímajú slovo, ale sú premožení starosťami sveta. Rovnako ako trnie, svetské starosti 'udusili slovo'.

Nakoniec povedal Ježiš: "A semienko zasiate do dobrej zeme, to je ten, čo počúva slovo a rozumie mu; ten prináša úžitok..." (Matúš 13,23a).

Takže je jasné, že mnohí odpovedia na správu evanjelia s radosťou, ale naozaj vo viere nežijú. Nie každý, kto počuje Božie slovo, je spasený, a rovnako je to s tými, ktorí spočiatku zareagujú. Tí, ktorí sú naozaj spasení sú tí, ktorí preukazujú na sebe, že sú činiteľmi slova. Keď semienko zapustí korene a vyrastie, prináša ovocie.

Potreba ovocia

Keď premýšľame nad úrodou, musíme pamätať na to, že nie sme spasení svojimi skutkami, ale sme ospravedlnení jedine vierou. Napriek tomu môžeme vidieť,

že hlavní reformátori 16. storočia, ako Martin Luther, prehlásili, že sme ospravedlnení jedine vierou ale nie vierou, ktorá kráča sama.

Tento pohľad je v rozpore s rímsko-katolíckou osnovou, ktorá tvrdí, že človek musí mať vieru, aby bol zachránený, no taktiež potrebuje skutky. Takže katolícky pohľad je, že viera so skutkami znamená ospravedlnenie. Ale v protestantskom postoji sa viera rovná ospravedlneniu spolu so skutkami:

RÍMSKO-KATOLÍCKY POHĽAD:

viera + skutky = ospravedlnenie

PROTESTANTSKÝ POHĽAD:

viera = ospravedlnenie + skutky

V protestantskom pohľade sú skutky dôsledkom alebo prejavom stavu milosti, pod ktorou sme; teda skutky nič nepridávajú k ospravedlneniu. Jediné spravodlivé skutky, ktoré ospravedlňujú hriešnika, sú skutky Krista. Takže keď hovoríme, že sme ospravedlnení jedine vierou, myslíme tým, že sme ospravedlnení jedine Kristom a Jeho dielom; naše dielo nám nepomáha k ospravedlneniu.

Niektorí hovoria: "To ale potom znamená, že nemusím prinášať ovocie. Nemusím prejavovať známky spravodlivosti, lebo som spasený z viery." Ale pamätajme, že viera, ktorá ospravedlňuje, ako hovorí Jakub vo svojej epištole (Jakub 2,26) a ako píše aj Luther, nie je mŕtvou vierou: je to *fides viva*, živá viera, zdravá viera. Pravá viera, ktorá nás pripája ku Kristovi, sa vždy prejavuje v skutkoch a

keď nevidíme žiadne skutky na pravej strane rovnice, znamená to, že na ľavej strane nie je viera. A žiaľ, keď nie je viera na ľavej strane rovnice, nenájdeme ospravedlnenie na pravej strane rovnice.

Takže viera nás pripája ku Kristovi a ak je naša viera pravá, v posledný deň neprídeme a nepovieme "Pane, Pane," a nebude nám povedané, že sme páchatel'mi neprávosti. Naopak, budeme mať ovocie, ktoré dokáže, že naša viera je nefalšovaná.

Množstvo úrody, ktoré kresťania vo svojom živote prinášajú, je rôzne. Ježiš hovorí, že dobrá pôda prináša ovocie: "jedno stonásobné, jedno šesťdesiatnásobné, iné tridsaťnásobné" (Matúš 13,23b). Niektorí kresťania nie sú takí úrodní ako iní kresťania, ale každý pravý veriaci prináša ovocie. Ak neprináša, nie je kresťanom. Preto Ježiš hovorí, že "poznáte ich po ovoci" (Matúš 7,16a) - a nie na základe ich prehlásení.

Ak niekto žije hlboko v kresťanskej subkultúre, ktorá dáva veľký dôraz na robenie rozhodnutí, odpovedanie na pozvania prísť dopredu k oltáru a modliť sa modlitbu spasenia, je veľmi ľahké minúť túto dôležitú skutočnosť: rozhodnutie nasledovať Ježiša ešte nikdy nikoho nespasilo. Pretože nie rozhodnutie obráti človeka, ale je to moc Ducha Svätého, ktorá to robí. Nevojdeme do kráľovstva, pretože sme urobili rozhodnutie, prešli sme uličkou dopredu v nejakej miestnosti, zdvihli svoju ruku alebo podpísali nejakú evanjelizačnú kartičku. Do kráľovstva vchádzame, pretože máme v srdci pravú vieru.

Nepochopíte ma zle: nie je nič zlé na verejnom vyjadrení viery; tie sa zaiste musia diať. Každý, kto je

ospravedlnený, je pozvaný hlásať o svojej viere; každý, kto je kresťan, je pozvaný vyznávať Krista pred ľuďmi. Problém ale prichádza, keď robíme verejné vyznanie viery jednoznačným dôkazom nášho obrátenia. Nakoniec Ježiš hovorí o ľuďoch, ktorí Ho budú vyznávať perami, pričom ich srdcia sú od Neho veľmi ďaleko (Matúš 15,8). Nikto ešte nebol ospravedlnený vyznaním viery.

Znamená to teda, že najľahším spôsobom, ako vyriešiť problém istoty spasenia, by bolo preveriť ovocie našich životov, aby sme určili, či preukazuje zhodu s naším vyznaním viery? Je konkrétne miesto, kde môžeme preskúšať svoj kresťanský život a o tomto budem viac hovoriť v 4. kapitole. Pritom nikto z nás nežije plnosť toho, čomu veríme. Ak zameriame svoju pozornosť na náš výkon, skutočná istota bude veľmi klzká.

Takže je možné mať falošnú istotu, ale nadobudnúť skutočnú istotu môže byť ťažké. Ako si teda môžeme byť istí, že naše prehlásenia viery sú motivované vlastníctvom pravej zachraňujúcej milosti? Táto otázka je nesmierne dôležitá, pretože sa dotýka podstaty, ktorú ako kresťania žijeme a ktorá má veľký dopad na naše pocity, naše pohodlie a naše správanie ako kresťanov. Je veľmi naliehavé si stanoviť, či sme v stave pod milosťou. A zvyšok tejto knižky nám poradí, ako na to.

2. kapitola: **Štyri druhy ľudí**

Jednému mužovi v americkom meste Cincinnati som hovoril evanjelium a začal som 2 počiatocnými otázkami (z tzv. Explózie evanjelia, Evangelism Explosion diagnosis questions): “Bol si niekedy vo svojom živote v takom duchovnom stave, že si naisto vedel, že keby si dnes zomrel, šiel by si do neba?” Tento muž vôbec neváhal. Pozrel sa mi priamo do očí a povedal: “Nie. Som si istý, že nie som spasený. Som si istý, že idem do pekla.” Bol som z jeho odpovede prekvapený, lebo som dovtedy nestretol nikoho, kto by povedal, že smeruje do pekla. Tento pán žil bezbožný život, vedel o tom a poznal tiež dôsledky takéhoto života, ale bolo mu to jedno.

Keď hovoríme o istote spasenia, treba vedieť, že vo svete sú 4 druhy ľudí. Každý jeden človek bez rozdielu je v niektorej z týchto skupín. Tieto skupiny sú: 1. tí, ktorí sú spasení a vedia o tom, 2. tí, ktorí sú spasení a nevedia o tom,

3. tí, ktorí nie sú zachránení a vedia o tom (ako ten človek, ktorého som stretol), 4. tí, ktorí nie sú zachránení a nevedia o tom. Poďme sa bližšie pozrieť na každú z týchto skupín:

Ľudia, ktorí sú zachránení a vedia o tom

Prvá skupina sú ľudia, ktorí sú spasení a vedia o tom. Títo ľudia majú úplnú istotu, že sú pod milosťou. Je to pre nich vybavená téma.

Asi ste už diskutovali s niekým, koho ste sa spýtali na spasenie, ten človek prikývol a vy ste odpovedali: "Si si istý?" On odpovedal, "áno, som si istý." Vaša ďalšia otázka znela, "si si istý, že si si istý?" Keď hovoríme o presvedčení alebo istote, nehovoríme o nejakých filozofických otázkach. Ale opisujeme skôr náš emotívny stav vo vzťahu k rôznym otázkam a tvrdeniam.

Našu istotu vieme preukázať výrokmi širokej škály. Napríklad sa vás niekto môže opýtať, či "veríte, že Boh existuje?" Sú rôzne odpovede, ktoré môžete použiť. Môžete povedať, "nie, neverím," "myslím, že nie," "neviem, ale dúfam, že áno," "možno," "áno, verím v Boha," alebo "samozrejme, že verím v Boha." Každá z týchto odpovedí má iný rozmer presvedčenia.

Takže keď hovoríme o istote spasenia, nehovoríme o matematickej istote ako napríklad $2 + 2 = 4$. Hovoríme o istote osobného stavu, ktorého intenzita môže každý deň kolísať. Sú dni, keď by som na otázku "R. C., si spasený?" odpovedal: "Určite!" Nasledujúci deň, keď som napríklad pod bremenom viny, možno poviem: "No, myslím, že áno." Kresťan je niekedy hore, niekedy dole.

No pravá istota vytrvá nad všetkými našimi pochybnosťami, ako aj budeme vidieť, pretože je založená na niečom väčšom, ako sú naše pocity. Človek v tejto skupine má základ, z ktorého môže povedať, "viem, komu som uveril a som presvedčený, že On má moc zachovať, čo mi bolo zverené až do toho dňa" (2. List Timoteovi 1,12).

Ľudia, ktorí sú zachránení, ale nevedia o tom

V druhej skupine sú ľudia, ktorí sú spasení, ale nevedia o tom. Naozaj je možné, že človek je pod milosťou a pritom nemá istotu spasenia, ktoré má. Už som spomenul, že niektorí (napr. rímski katolíci) pochybujú o prvej skupine (tí, ktorí sú spasení a vedia o tom) presvedčením, že istota spasenia je všeobecne nedosiahnuteľná. Rovnako niektorí tvrdia, že nie je možné byť pod milosťou a nevedieť o tom. Hovorí, že obsah spasiteľnej viery je dôvera v Spasiteľa, v ktorého veríme pre svoju záchranu. Takže ak si človek myslí, že má vieru, ale chýba mu istota, že Ježiš Kristus ho zachránil, má vôbec tento človek vieru?

Časť tohto problému súvisí s obľúbeným pohľadom na kresťanstvo, ktoré vyžaduje dramatické obrátenie. Niektorí ľudia takto prichádzajú ku Kristovi. Napríklad Billy Graham vie označiť presný deň a hodinu, kedy sa stal kresťanom. Odvolá sa na konkrétny deň, kedy bol na evanjelizačnom stretnutí po jednom bejzbalovom zápase. Jeden evanjelizátor menom Mordochaj Ham tam kázal a Graham prišiel dopredu a prežil náhle obrátenie, ktoré zmenilo jeho život hore nohami. Ja som zažil rovnaké obrátenie. Viem úplne presne, kedy som stretol Krista. Viem

vám povedať deň, hodinu, miesto a ako sa to stalo. Avšak iní ľudia nevedia ani rok, kedy sa stali kresťanmi. Napríklad Rút Graham, Billyho žena, nevie, kedy prežila obrátenie.

V cirkvi máme tendenciu štandardizovať svoje vlastné skúsenosti na každého. Ľudia, ktorí zažili náhle a dramatické obrátenie, akoby z cesty do Damašku, a vedia pomenovať presný deň a čas ich zmeny, niekedy podozrievajú ľudí, ktorí nemajú podobnú skúsenosť. Uvažujú, či takí ľudia, ktorí nepoznajú dátum a hodinu obrátenia, sú vôbec spasení. A zase tí, ktorí nevedia ten presný čas, podozrievajú tých, ktorí hovoria, že presne vedia, kedy uverili. Záver teda znie: Nikde v Písme nečítame, že by sme museli vedieť presný čas svojho obrátenia.

Tu sa nám náš obraz trochu komplikuje. Nikto nie je obrátený na polovicu; buď ste narodený z Božieho Ducha alebo nie ste. Znovuzrodenie, ktoré je dielom Pána Boha a ktorým sme prenesení z kráľovstva tmy do kráľovstva svetla, je skutočným dielom obrátenia a deje sa priamo prácou Ducha Svätého. Takže buď je človek v tom stave alebo nie je. Neexistuje nejaký proces znovuzrodenia, je to okamžité.

Ale ak je to naozaj takto, nevyvoláva to podozrenia o ľuďoch, ktorí nevedia stanoviť dátum a hodinu svojho obrátenia? Nie. Potrebujeme rozlišovať medzi *obrátením* a *skúsenosťou obrátenia*. Navyiac potrebujeme tiež rozoznávať, že nie každý si hneď uvedomuje chvíľu, kedy Boží Duch koná nadprirodzené dielo v jeho vnútri. Preto je veľmi nebezpečné vytvárať pravidlá, ktorými hodnotíme ľudí, ktorých skúsenosti sa nezhodujú s tými našimi.

Keď hovorím o skúsenosti svojho obrátenia (ku ktorému, ako som povedal, viem priradiť deň aj čas), potrebujem mať na pamäti, že sa to nemusí zhodovať so zámerom Pána Boha v živote iného človeka. Boh Duch Svätý môže znovuzrodiť niekoho týždeň, mesiac alebo aj päť rokov pred tým, ako prežije skutočnosť toho, čo sa už predtým udialo v jeho vnútri. Takže aj moje vedomie presného dátumu a času môjho obrátenia súvisí len s mojou skúsenosťou obrátenia, nie s jeho samotnou skutočnosťou, lebo my sa vieme svojimi skúsenosťami aj sami oklamať.

Jedna z najnebezpečnejších vecí, ktorú môžeme ako kresťania robiť, je podriaďovať našu teológiu našim skúsenostiam, pretože nikoho skúsenosti nie sú štandardom pre kresťanský život. Našu teológiu potrebujeme stanoviť z Božieho slova a nie z toho, čo cítime. A nielen to: sme otvorení nesprávnemu pochopeniu našich skúseností, ktoré prežívame. Práve preto máme overovať svoje skúsenosti s Písmom, takže svoju vieru vymedzujeme tým, čo hovorí Božie slovo, a nie tým, čo cítime alebo čo sme zažili. Ak vložíme svoju istotu do skúseností a nie do Božieho slova, naberáme si na svoju cestu množstvo pochybností. Potrebujeme hľadať pravdivé poznanie o našej spáse, nielen nejaké príjemné a nejasné zážitky. Je to práve táto skupina ľudí, ktorú Peter nabáda k bdelosti a potvrdeniu ich povolania a vyvolenia (2. List Petra 1,3-11). Bolo by nezmyselné, keby napomínal ľudí, ktorí už túto istotu majú. Petrove vyučovanie teda naznačuje, že ľudia môžu byť v stave spasenia bez toho, aby mali istotu.

Ľudia, ktorí nie sú zachránení a vedia o tom

Ten muž, ktorého som stretol v Cincinnati, zastupuje túto skupinu ľudí: tí, ktorí sú stratení a vedia o tom. Môže sa nám zdať zvláštne, že sú aj takíto ľudia, najmä keď okolo seba vidíme, že mnohí si myslia, že každý ide po smrti do neba. Avšak apoštol Pavel hovorí o tejto skupine ľudí na konci 1. kapitoly Listu Rimanom. Po spísaní všetkých možných hriechov a nemravností, ktoré koná padlé ľudstvo, prichádza k záveru, že títo skazení ľudia tieto veci nielen sami konajú, ale aj povzbudzujú ďalších, aby konali to isté - napriek tomu, že vedia, že tí, ktorí robia také veci, si zaslúžia smrť (list Rimanom 1,32).

Pavel nám v 1. kapitole listu Rimanom hovorí, že ľudia nemusia byť vystavení biblickému kázaniu, aby si boli vedomí svojho hriešneho stavu. Cez Božie prirodzené zjavenie, ako Boh vpísal zákon do srdca ľudí a vkladá svoje slovo do ľudskej mysle cez svedomie, si ľudia uvedomujú svoju vinu za svoje správanie a že sú mimo vzťahu so svojím Stvoriteľom.

Na povrchu sa zdá, že veľa ľudí odmieta, že by boli v nebezpečenstve Božieho hnevu; dokonca môžu popierať existenciu Boha. Ale Biblia hovorí, že "bezbožný uteká, aj keď ho nikto nenaháňa" (Príslovia 28,1), takže vo vnútri barikády ich prirodzeného padlého stavu si sú vedomí vážneho nepokoja pred Bohom. Práve preto máme fenomén "obrátení v hodine dvanástej," kedy ľudia v posledných dňoch svojho života zrazu vytriezvejú, zavolajú si pastora alebo farára a snažia sa získať istotu večného života.

Možno ste počuli príbeh W. C. Fieldsa, ktorý keď ležal na smrteľnej posteli, zarazil svojich blízkych listovaním si Biblie. Jeden jeho priateľ mu povedal: "W. C., čo to robíš?" Fields mu odpovedal, "hľadám zadné vrátka." Aj keď jeho odpoveď bola vyjadrená jemu blízkym humorom, je veľmi jasné, že Fields si bol vedomý, že bol v zúfalom stave tesne pred tým, ako sa išiel stretnúť so svojím Tvorcom.

Aj keď je tomu ťažko uveriť, mnohí ľudia sú stratení a vedia o tom. Vedia, že nie sú pod milosťou, že sú mimo vzťahu s Bohom a že sú od Neho odlúčení. Môžeme povedať, že majú zápornú formu istoty.

Ľudia, ktorí nie sú zachránení a nevedia o tom

Zatiaľ sme prišli k tomuto: sú ľudia, ktorí sú zachránení a vedia o tom; iní, ktorí sú spasení, ale nevedia o tom; a takí, ktorí sú stratení a vedia o tom. Tieto skupiny sú celkom ľahké na porozumenie.

Práve štvrtá skupina je francúzskym kľúčom v celom premýšľaní o istote spasenia: ľudia, ktorí sú stratení, ale 'vedia,' že sú zachránení. V tejto skupine sú ľudia, ktorí nie sú pod Božou milosťou, ale myslia si, že sú. V krátkosti, majú falošnú istotu.

Ligonier Ministries (dlhoročná služba R. C. Sproula, autora tejto knihy) raz usporiadala reformačný zájazd po stopách Martina Luthera. Prešli sme rôznymi mestami Európy a východného Nemecka, kde Luther vykonával svoju službu. Navštívili sme Erfurt, Wittenberg, Worms, Norimberg a aj iné miesta. Jedného dňa sme po exkurzii išli

na obed do mesta, každý svojou cestou. Skupinky ľudí nášho zájazdu išli rôznymi smermi do mesta a mali sme inštrukcie, kedy a kde máme prísť, aby sme opäť zhromaždili celú skupinu. Takže naša skupinka sa prechádzala mestom, dali sme si obed, ale keď sme vyšli z reštaurácie, nevedeli sme nájsť cestu, ktorou sme tam prišli. Povedali sme si: "Ako sa vrátíme naspäť k autobusu?" V tom okamihu povedala jedna žena: "Poznám cestu!" Tak išla dopredu a my sme išli za ňou. Rýchlo sme zistili, že nejdeme správnym smerom, a ja som trochu zneistil. Povedal som jej, "prepáčte, Mária, ste si istá, že ideme správnou cestou?" Odpovedala: "Áno, som si istá!" Tak som sa podvolil, no po pár ďalších krokoch sa ku mne otočila: "V skutočnosti, vždy som si istá, ale málokedy mám pravdu."

Ľudia, ktorí šíria presvedčenie, že idú do neba, sú tak trochu podobní tejto žene. Oni 'vedia' o sebe, že sú kresťanmi. Sú si istí svojou spásou; nie je to niečo, čím sa trápia. Jediný problém je, že ich istota je falošná.

To je to, čo vytvára napätie a nepokoj, ktorým sa chceme zaoberať v tejto knižke, najmä porovnaním prvej skupiny a tej poslednej. Prvá Skupina, ak si spomínate, označuje ľudí, ktorí sú spasení a majú pravdivú istotu spasenia a štvrtá skupina zase označuje ľudí, ktorí nie sú spasení, ale tiež 'majú' istotu spasenia. Predtým, ako sa budeme zamýšľať nad tým, ako môžeme mať skutočnú istotu, sa potrebujeme zamyslieť nad hlavnými dôvodmi falošnej istoty.

3. kapitola: **Falošná istota**

Náš zápas o úplnú istotu spasenia je komplikovaný, pretože poznáme dve skupiny ľudí, ktoré si myslia, že sú v stave spasenia. Problém je len v tom, že jedna z nich sa mýli. Toto sú ľudia, o ktorých hovorí Ježiš v kázni na vrchu, keď povedal, že v posledný deň k Nemu prídu niektorí so slovami 'Pane, Pane'. Prídu k Ježišovi s uistením, že Mu patria, ale On ich odmietne a odhalí, že ich istota bola len falzifikátom.

Ako je možné, že existuje falošná istota? Ako prichádzajú ľudia do falošného stavu istoty? V tejto kapitole sa pokúsim zodpovedať tieto otázky. Je tu zopár sporných bodov, ale zužujú sa na dva. Prvý, na ktorý sa zameriame v tejto kapitole, je chybné pochopenie požiadaviek na spásu. Ľudia nerozumejú, čo sa na spasenie vyžaduje. Pozrieme sa na tri základné omyly: univerzalizmus, legalizmus a rôzne formy sacerdotizmu. Druhý problém sa vynára, keď

človek síce má správne porozumenie toho, čo spása vyžaduje, no zle vyhodnotí, či naplní jej požiadavky. Posledné dve kapitoly nám pomôžu uvidieť, ako môžeme presne vyhodnotiť, či spĺňame dané požiadavky spasenia.

Univerzalizmus

Prvý väčšinový omyl, ktorý vedie k falošnej istote spasenia, je univerzalizmus. Univerzalizmus učí, že každý človek je zachránený a pôjde do neba. Ak je človek presvedčený o tejto doktríne spasenia, tento jednoduchý úsudok ho privedie z doktríny univerzalistického spásy k istote o jeho budúcnosti:

Predpoklad 1: Každý človek pôjde do neba.

Predpoklad 2: Ja som človek.

Záver: To znamená, že pôjdem do neba.

Najväčšia kontroverzia v histórii cirkvi sa udiala v šestnástom storočí medzi rímsko-katolíckou cirkvou a protestantskými reformátormi o otázke, akým spôsobom je človek ospravedlnený. Otázka znela, či je ospravedlnenie jedine z viery alebo nejak inak. Dnes nie je ospravedlnenie 'jedine z viery' prevažujúci pohľad v našej kultúre. Ľudia dnes skôr veria v ospravedlnenie svojou smrťou a universalizmus, ktorý s tým ide ruka v ruku.

Vyššie som napísal krátku zmienku o úvodnej otázke evanjelizačného rozhovoru *Explózie evanjelia*: "Bol si niekedy v takom duchovnom stave vo svojom živote, že si naisto vedel, že keby si v ten deň zomrel, šiel by si do neba?" A nasledovná otázka znie takto: "Ak by si dnes zomrel, postavil sa pred Boha a Boh by sa ťa opýtal, 'prečo

by som ťa mal pustiť do môjho neba?', čo by si Mu odpovedal?"

Raz, keď bol môj syn malý, spýtal som sa ho tieto dve otázky. Bol som potešený, že mi ihneď odpovedal na tú prvú: "Áno." Ale keď som sa ho spýtal tú druhú, pozrel na mňa, akoby som sa ho spýtal tú najhlúpejšiu otázku, akú kedy počul. Odpovedal, "no, povedal by som, 'lebo som mŕtvy.'" Je niečo jednoduchšie? Môj syn bol vychovaný v domácnosti oddanej biblickej teológii, ale nielenže som pri ňom zlyhal vo vysvetľovaní ospravedlnenia jedine z viery, on už bol chytený vo všeobecnom názore v našej kultúre, kde si každý myslí, že ide do neba, a všetko, čo pre to treba urobiť, je zomrieť.

Takto sme odstránili posledný súd z našej teológie a vyškrtili zmienku o Božom treste alebo o pekle z nášho rozmýšľania (a z rozmýšľania cirkvi), preto je všade chápané, že jediné, čo človek musí urobiť, aby sa dostal do neba, je zomrieť. V skutočnosti najmocnejšie vyjadrenie posväcujúcej milosti v našej kultúre je zomrieť, pretože hriechom zotročený hriešnik je automaticky premenený medzi márnicom a cintorínom, takže pri pohrebe je človek prezentovaný ako príkladný vzor. Toto je veľmi nebezpečná záležitosť, pretože Božie slovo nás varuje, že každý človek raz zomrie a bude čeliť súdu (List Židom 9,27).

Ľudia si niekedy myslia, že hrozba posledného súdu bola vynájdená niektorými kazateľmi-evanjelizátormi, ako Billy Sunday, Dwight L. Moody, Billy Graham, Jonathan Edwards alebo George Whitefield. Ale nikto nevyučoval o poslednom súde a oddelením medzi nebom a peklom jasnejšie ako sám Ježiš. V skutočnosti Ježiš rozprával viac o

pekla ako o nebi a varoval svojich poslucháčov, že v ten posledný deň každé prázdne slovo príde na súd. Ale ak existuje niečo, čo sa nevykúpené ľudské bytosti snažia psychologicky potlačiť, tak je to hrozba posledného a úplného súdu, pretože nikto z nich nechce byť braný na zodpovednosť za svoje hriechy. Preto nie je nič prít'azlivejšie ľudským bytostiam ako univerzalizmus: presvedčenie, že všetci sú zachránení.

Legalizmus

Druhý najväčší omyl, ktorý vedie k falošnej istote, je legalizmus, čo je vlastne len iné pomenovanie pre "spravodlivosť zo skutkov". Legalizmus učí, že na to, aby ste sa dostali do neba, musíte poslúchať Boží zákon a žiť dobrý život. Inými slovami, tvoje dobré skutky ťa dostanú do neba. Veľa ľudí podľa svojej chybnéj predstavy o Božích požiadavkách verí, že napĺňa štandardy, ktoré Boh určil na vstup do neba.

V istom čase som slúžil ako inštruktor pre *Explóziu evanjelia* a bral som študentov jeden až dvakrát do týždňa do ulíc medzi ľuďmi, rozprávali sme sa s nimi a pýtali sme sa ich už spomínané otázky. Následne sme porovnali odpovede, ktoré sme od ľudí dostali. Deväťdesiat percent ľudí spadalo do skupiny samospravodlivosti. Keď sme sa pýtali tých ľudí, čo by povedali, keby sa ich Boh opýtal, prečo by ich mal pustiť do neba, väčšina odpovedala, "žil som dobrý život," "dal som desiatok do cirkvi," "pomáhal som ako skaut," alebo niečo podobné. Ich istota stála na nejakom druhu ich zaznamenaného výkonu, ktorý dosiahli. Žiaľ,

dielo človeka je falošný základ pre uistenie. Božie slovo hovorí veľmi jasne, že nikto nie je ospravedlnený zo skutkov zákona (list Rimanom 3,20; list Galatským 3,11).

Človek, ktorý asi najviac vyjadroval toto falošné chápanie spásy, bol bohatý mládenec, ktorý stretol Ježiša počas Jeho služby na zemi (Lukáš 18,18-30). Možno si spomínate: bohatý muž prišiel k Ježišovi, povedal Ježišovi zopár komplimentov. Povedal: "Dobrý Majstre, čo mám robiť, aby som dostal večný život?" Pýtal sa Ježiša, čo je od neho požadované, aby mal spasenie.

Predtým, ako Ježiš odpovedal na jeho otázku o požiadavkách na spásu, upriamil sa na ten kompliment. Ježiš sa opýtal: "Prečo ma voláš dobrým? Nikto nie je dobrý, iba Boh sám." (Lukáš 18,19). Niektorí kritici tvrdia, že touto odpoveďou Ježiš popiera svoju vlastnú dokonalosť a božstvo. Nie, Ježiš veľmi dobre vedel, že tento muž nemal poňatia o tom, s kým sa práve rozpráva. Tento muž nevedel, kto je Ježiš. Nevedel, že svoju otázku sa pýta vteleného Boha. Všetko, čo tento mladý boháč vedel, bolo, že sa rozprával s rabínom, a chcel poznať odpoveď na svoju teologickú otázku. Ale Ježišova totožnosť bola ústredná v celej odpovedi. Takže Ježiš povedal: "Prečo ma voláš dobrým? Nečítal si Žalm 14,3: 'Všetci odpadli, skazení sú napospol; nie je nikto, kto by robil dobre, niet ani jedného.'? Nikto nie je dobrý, iba sám Boh."

Zdá sa vám to absurdné? Veď mnoho ľudí, ktorí nie sú veriaci, vidíme robiť dobré veci. Všetko záleží na tom, čo myslíme pod slovom 'dobré'. Biblický štandard pre 'dobro' je Božia spravodlivosť a my sme súdení na základe súladu

našho správania s Božím zákonom a taktiež našou vnútornou túžbou poslúchať tento zákon.

Okolo seba vidím ľudí, ktorí nie sú veriaci, ale konajú to, čo Ján Kalvín nazval 'občianskymi cnosťami': čo znamená, že konajú prospešné veci pre spoločnosť. Venujú svoje peniaze na vhodné miesta, pomáhajú chudobným a niekedy sa dokonca aj obetujú pre iných. Robia rôzne naozaj úžasné veci na horizontálnej úrovni (voči iným ľuďom), ale nič z toho nerobia preto, že by ich srdcia mali čistú a hojnú lásku k Bohu. Ako to pomenoval Jonathan Edwards, môže ísť o 'osvietený záujem voči sebe', ale stále ide len o človeka.

Počul som raz jeden príbeh o tragickom ohni. V jednej budove sa šírila oheň a bola veľká snaha zachrániť ľudí, ktorí boli vo vnútri. Záchranári vošli dovnútra a vytiahli toľko ľudí, koľko sa len dalo, ale čoskoro bolo príliš nebezpečné ísť naspäť do budovy. Potom zistili, že v budove je uväznené dieťa a spomedzi davu stojacich sa vyrútil jeden muž, ktorý nemyslel na nebezpečie, vtrhol dnu a každý na ulici mu aplaudoval. O pár chvíľ sa vrátil živý a zdravý naspäť s batohom v rukách. Ľudia stále kričali a tleskali, lebo si mysleli, že zachránil to dieťa. Ale potom uvideli, že si vyniesol svoje životné úspory a to dieťa vo vnútri nechal zomrieť.

Viem, že je možné, že by sa neveriaci rozbehli do budovy zachrániť dieťa, aj napriek cene svojho života. To je občianska poctivosť poháňaná vnútorným záujmom jedného voči druhému. Ale takáto vonkajšia cnosť nie je pred Bohom dostatočná. Keď sa Boh pozerá na ľudské činy, pýta sa: "Pochádza toto dielo zo srdca, ktoré ma úplne miluje?" Pamätajte na Ježišov príkaz: "Budeš milovať

Pána, svojho Boha, z celého srdca, z celej duše, z celej sily, z celej mysle, a svojho blížneho ako seba samého” (Lukáš 10,27). Preto ak niekto navonok poslúcha zákon, kým jeho alebo jej srdce nie je úplne dané Bohu, potom cudnosť toho človeka bola pošpinená. Práve preto Augustín povedal, že ‘aj naše najlepšie skutky sú len kvalitné nemorálnosti’. Pokiaľ žijeme v tomto tele, hriech bude špiniť všetko, čo robíme. To je to, čo bohatý mládenec nechápal. Myslel si, že dosiahol štandard.

Pavel nás v Novom zákone varuje, že tí, ktorí súdia seba na základe seba, nie sú múdri (1. list Korintským 10,12). Môžeme sa pozerat’ navzájom na naše vzájomné výkony a myslieť si, že keď sa uchránime od cudzoložstva, vraždy, sprenevery a iných vážnych hriechov, potom nemáme problém. Keďže vždy nájdeme ľudí, ktorí robia viac hriechu ako my, bolo by ľahké z toho usúdiť, že všetko je v poriadku.

Rovnako bola nastavená aj myseľ bohatého mládenca, ktorý prišiel za Ježišom. Myslel si, že Ježiš bol dobrý človek. Ale Ježiš ho zastavil a pripomenul mu: “Prikázania poznáš: ‘Nescudzolo žíš, nezabiješ, nepokradneš, nevydáš krivé svedectvo, cti si otca a matku.’” (Lukáš 18,20). To vyprovokovalo muža odhaliť svoje povrchné poznanie zákona. Povedal, “toto všetko som zachovával od mladosti” (Lukáš 18,21). Inými slovami, povedal, že desať Božích prikázaní naplňal po celý život.

Ježiš mu mohol povedať: “Ty si asi nebol na kázaní na vrchu, keď sme si vysvetľovali dôsledky zákona. Vynechal si tú prednášku.” Alebo jednoducho mohol povedať tomu chlapovi: “Žiadne z tých prikázaní si

nedodržel, keďže si dnes ráno vstal zo svojej postele.” Namiesto toho použil Ježiš krásnu pedagogickú metódu, aby ukázal tomu mužovi jeho omyl. Povedal: “Jedno ti chýba. Predaj všetko, čo máš a rozďaj to chudobným, a budeš mať poklad v nebi; potom príď a nasleduj ma” (Lukáš 18,22). Tu neučí toho mládencu žiadny nový spôsob spasenia. Nepovedal, že budeme zachránení rozdáním všetkého, čo vlastníme, chudobným. Ani nezaviedol poverenie pre všetkých ľudí, aby sa zbavili všetkého majetku. Zameral sa na tohto konkrétneho bohatého muža, ktorého srdce bolo úplne odovzdané bohatstvu. Jeho peniaze boli jeho bohom, jeho modlou. Ježiš mu v podstate povedal: “Hovoríš, že si naplnil všetky prikázania. Dobre, poďme to skontrolovať: ‘Nebudeš mať iných bohov okrem mňa’ (Exodus 20,3). Chod’, predaj všetko, čo máš.” Po tejto vete muž, ktorý bol len chvíľu pred tým pozitívne naladený, krúti hlavou. Odišiel smutný, pretože mal veľa majetku (Lukáš 18,23).

Celé toto stretnutie s Ježišom bolo o dokonalosti. Máme naozaj dostatok dokonalosti a dostatok spravodlivosti, aby sme naplnili požiadavku svätého Boha? Každá stránka Novej zmluvy vydáva svedectvo o pravde, že všetka naša spravodlivosť je pred Bohom ako špinavé rúcho (Izaiáš 64,6). Človek, ktorý skladá nádej do svojej spravodlivosti, má falošnú istotu. Nevieme urobiť dostatok na to, aby sme boli zachránení. Sme len neužitoční služobníci (Lukáš 17,10).

Sacerdotalizmus

Tretí bežný omyl, ktorý pôsobí falošné záruky, je sacerdotalizmus. Je to pohľad, kde spasenie je dosiahnuté cez kňazstvo, cez sviatosti a/alebo cez cirkev. Ľudia poukazujú na krst, na Večeru Pánovu alebo na iné obrady a hovoria: "Prijal som sviatosti, ktoré sú prostriedkom milosti. Mám zabezpečenú istotu na základe prežitia sviatosti."

Toto je omyl, ktorý spáchali farizeji v biblických časoch. Predpokladali, že keďže sú obrezaní, mali zabezpečené miesto v Božom kráľovstve. Sviatosti sú veľmi dôležité. Oznamujú nám Božie zaslúbenia pre naše spasenie. Taktiež cez ne prijímame milosť, ktorá nám pomáha v našom kresťanskom živote. Ale sviatosti ešte nikdy nikoho nezachránili a ktokoľvek, kto vloží svoju istotu do sviatostí, má falošnú istotu spasenia, pretože dôveruje v niečo, čo ani nezachraňuje, ani nevie zachrániť.

S týmto úzko súvisí myšlienka, ktorú si myslí veľa ľudí, že všetko, čo človek musí urobiť, aby bol spasený, je pripojiť sa do cirkvi. Predpokladajú, že keďže pripojenie sa k cirkvi ich zahrnie do Kristovho viditeľného tela, tak musia byť taktiež súčasťou aj neviditeľnej cirkvi. A tak vložia svoju dôveru do cirkevného členstva. Ale členstvo v cirkvi neospravedlňuje nikoho; toto je ďalšia nepravdivá a falošná ilúzia bezpečia.

Nakoniec, v takzvanom evanjelikálnom svete máme zopár ďalších falošných istôt: modlenie sa modlitby prijatia, zdvihnutie ruky na evanjelizačnom stretnutí, príchod dopredu miestnosti pri pozvaní alebo urobenie rozhodnutia pre Ježiša. Toto všetko sú spôsoby a nástroje, ktoré sú

použité pri pozvánke ľudí k pokániu a k viere. Ale nebezpečenstvo je, že ľudia, ktorí povedia nejakú modlitbu, zdvihnú svoju ruku, prejdú dopredu k oltáru alebo urobia rozhodnutie, niekedy dôverujú tomu konkrétnemu skutku. Ich vonkajšie vyznania môžu byť zavádzajúce. Nieкто môže naplniť vonkajšie očakávania ako *vyznanie*, no v skutočnosti nemusí byť vo *vlastníctve* vnútornej skutočnosti spasenia.

Ako môžete vidieť, je veľmi veľa spôsobov, ako môžu do nášho života prísť falošné istoty. V ďalšej kapitole budeme premýšľať nad tým, ako sa im vyhnúť a prekonať tieto napodobeniny a falzifikáty istoty, a začneme odhaľovať správne spôsoby nadobúdania istoty, ktorá je biblická a skutočná.

4. kapitola: **Získanie skutočnej istoty**

Keď som bol na teologickom seminári, jeden z mojich spolužiakov robil anketu medzi študentami a členmi fakulty s otázkou, či sú si istí svojím spasením. Viac ako 90% respondentov odpovedalo, že si nebolo istých. Naviac si mysleli, že by bolo dosť arogantné, keby niekto tvrdil, že má istotu svojej spásy. Myšlienku večného zabezpečenia nevnímali ako cnosť ale ako niečo nesprávne. Mali nesprávne chápanie snahy o istotu spasenia, pretože si mysleli, že by to viedlo do pýchy. Samozrejme, neexistuje horšia drzosť, ako mať istotu niečoho, čo v skutočnosti nemáme. Byť si istý spasením, keď nie sme v realite spasenia, je drzé. Rovnako sme ale povýšeneckí, ak povieme, že istota nie je možná, pretože potom ohovárame pravdivosť samotného Pána Boha. Ak je istota možná, sme pyšní, ak ju nehľadáme.

Keď sme premýšľali o pôvode falošnej istoty, tak sme mohli vidieť, že jeden z najrozhodujúcejších problémov je nepresné pochopenie požiadaviek na spasenie. Inými slovami, nesprávna teológia tvorí falošné záruky. Rovnakým spôsobom vedie dobrá teológia k pravdivej istote. Preto keď ideme odhaľovať, ako môžeme nadobudnúť pravdivý a spoľahlivý základ pre našu istotu spasenia, preskúšajme si najprv našu teológiu.

Príkaz hľadať istotu

Jeden z kľúčových textov z Božieho slova pri snahách o istotu je 2. list Petra 1,10-11, kde čítame: “Preto o to viac, bratia, usilujte sa upevniť svoje povolanie a vyvolenie, lebo keď to urobíte, nikdy sa nepotknete, a tak skôr budete mať prístup do večného kráľovstva nášho Pána a Spasiteľa Ježiša Krista.” Bez akejkoľvek nejednoznačnosti čítame apoštolské poverenie, aby sme sa usilovali o istotu nášho vyvolenia a to nie ľahostajným spôsobom. Ale máme sa upevňovať v povolani a vyvolení so snahou. Apoštol nám hovorí, že to je veľmi dôležité, a potom pokračuje a dáva praktické dôvody, prečo máme byť snaživí v upevňovaní svojho povolania a vyvolenia.

Peter si dáva záležať na vysvetlení upevnenia vyvolenia. Jeho prvá epištola bola adresovaná “vyvoleným, ktorí žijú ako cudzinci” (1. list Petra 1,1). Píše vyvoleným a vyučuje vyvolených o tom, čo znamená byť vyvoleným. Peter vysvetľuje, ako má vyvolenie vyzerat' na našej duchovnej ceste. Preto v druhej epištole, keď píše tým istým

Ľuďom, im pripomína, ako veľmi dôležité je usilovať sa o istotu vyvolenia.

Petrova zmienka slova 'vyvolenie' je veľmi dôležitá, pretože práve tu vchádzame dverami teológie. Veľa ľudí neverí vo vyvolenie, pričom zabúda, že ide o biblický koncept. Iní sa pýtajú: "Ako môžeš vedieť, či si vyvolený alebo nie?" Ľuďom, ktorí zápasia s otázkou vyvolenia, hovorím, že pre život kresťana nepoznám žiadnu dôležitejšiu otázku, ktorá potrebuje rozlúsknutie, ako práve tá, či patríme medzi vyvolených. Ak máme správne pochopenie vyvolenia a ak vieme, že patríme medzi vyvolených, tak nám toto poznanie prináša neuveriteľnú istotu, zatiaľ čo s bázňou a chvením konáme svoje spasenie (list Filipským 2,12) a ako zažívame rôzne utrpenie, ktoré je pred nami v našom kresťanskom živote (2. list Timoteovi 3,12).

V 2. liste Timoteovi 1,12 Pavel píše: "Viem, komu som uveril a som presvedčený, že On má moc zachovať to, čo mi bolo zverené, až do posledného dňa." Pavel tu hovorí o istote svojej budúcnosti kvôli tomu, že vie, kam vložil svoju vieru. Hovorí, že nedúfa vo vlastnú silu, aby vytrval až do konca behu. Naopak, jeho dôvera je založená na Jedinom, v ktorého uveril, pričom vie, že Ten Jediný má moc ho zachovať. To je ten druh istoty vyvolenia, o ktorý sa máme podľa Petra usilovať.

Ak sme pozvaní upevniť svoje vyvolenie, znamená to, že máme *možnosť* si upevniť svoje vyvolenie. Je možné, aby sme vedeli, či sme medzi vyvolenými. Preto by sme nemali odkladať hľadanie istoty na koniec svojho života, že sme v Božom kráľovstve, že sme boli adoptovaní do

Otcovho domu a že sme naozaj v Kristovi a On v nás. Ale ako na to? Získať presné porozumenie doktríny vyvolenia je rozhodujúci prvý krok.

Názor predvídavého vyvolenia

Ako som už skôr spomenul, veľa ľudí sa vzopiera myšlienke Božieho vyvolenia a tento nesúhlas viedol k viacerým pohľadom na to, čo v sebe vyvolenie zahŕňa. Napríklad niektorí ľudia si myslia, že naša spása je základom nášho vyvolenia. V tomto postoji spása predchádza vyvolenie. Tento pohľad voláme vyvolenie dopredného poznania.

Tí, ktorí zastávajú tento pohľad, veria, že Boh si vyvoluje k spáse tých, ktorí Ho vo svojom živote vyznajú zachraňujúcou vierou. Predzvedením sa Boh pozerá do tunela času a vidí, kto kladne odpovie na pozvanie evanjelia a kto nie. Na základe zistenia, ktorí ľudia prijmú správu evanjelia, urobí svoje rozhodnutie o vyvolení. Keď vidí, že niekto chce veriť a vstupuje do spasenia, vyvolí si toho človeka.

Neverím, že tento pohľad na vyvolenie je biblický a že by vysvetľoval vyvolenie. Myslím, že to od základov popiera biblické učenie o vyvolení. Hovorím to, pretože pohľad predzvedenia dáva v konečnom dôsledku rozhodujúci faktor do niečoho, čo urobíme my, a nie do Božej milosti. Myslím, že ľudia, ktorí majú tento pohľad vyvolenia založeného na predzvedení trvalo bojujú o svoju istotu, pretože ich istota sa napokon viaže na ich výkon.

Podľa môjho chápania Písma, vyvolenie je základom pre spásu. Tento postoj hovorí, že ak ste vyvolený, budete zachránený, a ak ste zachránený, najjasnejšie znamenie toho je, že ste medzi vyvolenými. Poviem to inak: Nikto zo spasených nie je nevyvolený a nikto z vyvolených neodmietne záchranu. Spása vychádza z vyvolenia, takže ak si chceme byť istí svojím spasením, potrebujeme vedieť, či sme medzi vyvolenými.

V Petrovom vyučovaní vidíme, prečo je tak dôležité, aby sme upevňovali svoje povolanie a vyvolenie, nielen pre dnešok ale rovnako aj pre budúcnosť. Toto je pravda, pretože vyvolenie nerobí spásu len možnou, ale pre vyvolených je zárukou spasenia. Inými slovami, Božím účelom vo vyvolení je spasiť vyvolených. Tento zámer nemôže a nebude zastavený.

V Písme máme text, v ktorom mám veľkú útechu, aj keď nebýva spomínaný v tomto kontexte. Je zaznamenaný v Jánovom evanjeliu, v strede Ježišovej veľkňazskej modlitby za svojich učeníkov a za tých, ktorí v Neho uveria v budúcich generáciách. Tieto verše boli pre cirkev v celej histórii veľkým povzbudením. Ježiš tu hovorí:

“Tvoje meno som zjavil ľuďom, ktorých si mi dal zo sveta. Boli Tvoji a mne si ich dal, a zachovali Tvoje slovo. Teraz poznali, že všetko, čo si mi dal, je od Teba. Pretože slová, ktoré si mi dal, som dal im; a oni ich prijali a napevno poznali, že som prišiel od Teba; a uverili, že si ma Ty poslal.

Prosím za nich, neprosím za svet, ale za tých, ktorých si mi Ty dal, pretože sú Tvoji. A všetko, čo je moje, je

Tvoje, a všetko, čo je Tvoje, je moje, a ja som v nich oslávený. Už nie som viac na svete, ale oni sú vo svete, a ja idem k Tebe. Svätý Otče, zachovávaj vo svojom mene tých, ktorých si mi dal, aby boli jedno, ako sme my. Kým som bol s nimi vo svete, zachoval som ich v Tvojom mene. Tí, ktorých si mi dal, som zachoval; a nikto z nich sa nestratil okrem syna zatratenia, aby sa naplnilo Písmo. (Ján 17,6-12, preklad mierne prispôsobený NKJV)

V tejto modlitbe Ježiš hovorí, že Otec Mu dal určitú skupinu ľudí. Títo ľudia sú zachránení Synom, pretože všetci, ktorých Otec dal Synovi, prichádzajú k Synovi a sú Ním zachovaní (Ján 6,37.39-40.44). Keď Ježiš hovorí o ľuďoch, ktorí sú Mu daní od Otca, hovorí o vyvolených. Vyvolení, ktorých Otec dáva Synovi, sú zachovaní Synom. To je základ našej pravej istoty, nie našej vlastnej schopnosti vytrvať.

Hovoríme tu o zachovaní kresťanov alebo vytrvaní svätých. Ja verím, že svätí naozaj vytrvajú, ale vytrvajú kvôli tomu, že sú zachovaní Bohom. Takže je lepšie rozprávať skôr o zachovaní svätých ako o vytrvaní svätých. Práve o tomto hovorí Ježiš v prosbe k Otcovi, aby zachoval tých, ktorí boli daní Kristovi.

Ordo Salutis - poradie v spasení

Keď sa hlbšie pozrieme na vzťah medzi vyvolením a spasením, potrebujeme sa zamyslieť nad tým, čo teológovia označujú ako *ordo salutis*, alebo 'poradie spasenia'. *Ordo salutis* je poradie, v ktorom po sebe nasledujú rôzne

momenty, ktoré vedú k našej spáse; presnejšie povedané, logický sled (nie časová postupnosť).

Myslím tým nasledovné: Veríme, že sme ospravedlnení jedine vierou. Ale ako dlho po tom, ako máme pravú spasiteľnú vieru, sme ospravedlnení? Ide o päť sekúnd, päť minút, päť mesiacov, päť rokov? Nie, hovoríme, že ospravedlnenie a viera sa z hľadiska času dejú zároveň. V tom istom okamihu, ako máme pravú vieru, nás Boh prijíma ako ospravedlnených ľudí. Ale stále hovoríme, že viera predchádza ospravedlnenie, aj keď viera aj ospravedlnenie nastávajú v tom istom čase. Viera logicky predchádza ospravedlnenie. Inými slovami, keďže naše ospravedlnenie závisí a stojí na viere, viera je nevyhnutnou podmienkou, ktorá musí nastať. Takže viera je logicky nevyhnutná pre ospravedlnenie. Predchádza ospravedlneniu, nie v zmysle času, ale v zmysle logickej následnosti. Takže keď hovoríme o poradí v spasení, pamätajte, že to, čo máme na mysli, sú rozdiely ohľadom základu logickej nevyhnutnosti.

V liste Rimanom v 8. kapitole máme jeden z najznámejších a najobľúbenejších veršov v Novej zmluve: "Vieme, že milujúcim Boha, povolaným podľa rady Božej, slúžia všetky veci na dobro." (Rimanom 8,28). Všimnite si, že tento prísľub, že 'všetky veci spolu slúžia na dobré,' platí pre tých, ktorí milujú Boha, tí, ktorí sú opísaní ako povolani podľa Jeho zámeru alebo Jeho rady.

Ide o mimoriadny druh povolania. Biblia na mnohých miestach hovorí o povolaní evanjelia, ktoré smeruje voči každému: toto povolanie voláme vonkajšie alebo externé. Nie každý, kto počuje evanjelium, je spasený. Ale

taktiež poznáme vnútorné povolanie, Božie povolanie v srdci človeka, ktoré je prácou Boha Ducha Svätého a ktoré je účinné. V tomto povolaní Duch Svätý otvára srdcia veriacich a spôsobuje naplnenie Božieho zámeru. Toto je to povolanie, o ktorom Pavel hovorí v liste Rimanom 8,28. Každý vyvolený prijíma toto vnútorné povolanie, ako to je aj veľmi zrejmé v nasledujúcom verši.

Pozrime sa na prvú polovicu 29. verša: "Tých, ktorých vopred poznal (ROH: predzvedel), tých aj predurčil na podobu obrazu svojho Syna." Pavel tu hovorí o Božom zámere v súvislosti so spasením a začína poukázaním na Božie predzvedenie. Hovorí nám, že tých, ktorých Boh vopred poznal, aj predurčil. Aký bol cieľ tohto predurčenia? Aby tí, ktorých vopred poznal, boli podrobení na Kristovu podobu.

V 30. verši čítame niečo, čo sa volá tiež 'zlatou reťazou': "A ktorých predurčil, tých aj povolal, a ktorých povolal, tých aj ospravedlnil, a ktorých ospravedlnil, tých aj oslávil." Tu je skrátaná verzia poradia v spasení. Sú aj ďalšie momenty v spasení okrem tu spomenutých; Rimanom 8,30 zdôrazňuje tie najdôležitejšie: napríklad posvätenie tu spomenuté nie je. No tento zoznam (od 29. verša) obsahuje: prvé - predzvedenie (alebo vopred poznanie), druhé - predurčenie, tretie - povolanie, štvrté - ospravedlnenie a piate - oslávenie.

Pre naše porozumenie istoty je veľmi dôležité uchopiť, čo sa deje v poradí spasenia. Ako som spomenul, Pavel odkazuje na logický sled a začína predzvedením (alebo vopred poznaním). Predvídavý pohľad na vyvolenie, ktorý som spomenul vyššie, je obľúbený a rozšírený, pretože

keď si ľudia čítajú tento text, povedia: "Aha! Prvý krok je predzvedenie! To znamená, že vyvolenie alebo predurčenie je založené na tom, že Boh pozná všetko dopredu." Ale tento text to nehovorí. Pavel túto tému rozpracúva v Rimanom 9 a takúto možnosť pochopenia vylučuje. Podľa reformovaného chápania vyvolenia, tí, ktorí sú vyvolení podľa Božieho určenia, nie sú len nejaké bezmenné figúrky. Aby Boh niekoho vyvolil, musí najprv poznať toho, koho vyvoluje. Preto predzvedenie musí predchádzať predurčeniu, pretože Boh predurčuje konkrétnych ľudí, ktorých miluje a vyberá.

Ďalšou logickou zastávkou je predurčenie. Pavel nám hovorí, že tých, ktorých predzvedel, tých aj predurčil. Nie je to tu síce napísané, no je celkom jasné, že všetci, ktorí sú v skupine predzvedených, sú predurčení. Samozrejme všeobecné Božie predzvedenie zahŕňa všetkých ľudí, nielen vyvolených. Ale Pavel tu hovorí o predzvedení Jeho vyvolených. Ako to môžeme vedieť? Pretože Pavel tvrdí, že všetkých, ktorých predzvedel, v zmysle tohto predzvedenia, sú predurčení, a všetci, ktorí sú predurčení, sú povolani, a všetci ktorí sú povolani, sú ospravedlnení. Tu je kritický okamih: Ak všetci, ktorí sú povolani, sú ospravedlnení, Pavel nemôže teraz hovoriť o vonkajšom povolaní. Určite musí hovoriť o vnútornom povolaní, pretože všetci, ktorí prijmú toto osobitné povolanie, prijímajú ospravedlnenie, rovnako ako všetci, ktorí sú ospravedlnení, sú oslávení.

Takže ak chcem vedieť, či budem oslávený - to znamená, či budem v konečnom dôsledku zachránený - musím určiť, či som ospravedlnený. Ak som ospravedlnený, viem, že budem oslávený. Inými slovami, ak som teraz ospravedlnený, nemusím sa ničoho báť: Ten, ktorý započal

vo mne dobré dielo, ho aj dokoná až do konca (list Filipským 1,6).

Povolanie súvisí s istotou

Ako súvisí povolanie s našou istotou? O tomto budem viac hovoriť v ďalšej kapitole, ale nateraz poviem, že ak to povolanie, o ktorom Pavel hovorí v liste Rimanom 8,29-30, má súvis s pôsobením Ducha Svätého v srdci, ktoré nás pripravuje na vieru a ospravedlnenie, a ak vieme, že sme prijali povolanie, vieme, že sme vyvolení.

Ale ako vieme, či sme povolaní? Pavel nám na toto poskytuje odpoveď v liste Efezským 2:

“Tak naplnil aj vás, mŕtvych pre vlastné prestúpenie a hriechy, v ktorých ste kedysi žili podľa veku tohto sveta, podľa kniežat'a nadzemskej moci, ducha pôsobiaceho teraz v neposlušných synoch. Medzi nimi sme aj my všetci žili kedysi podľa žiadostí svojho tela, vykonávali vôľu tela a myšlienok a boli sme od prírody deťmi hnevu ako aj ostatní. Ale Boh, bohatý na zmilovanie, pre svoju veľkú lásku, ktorou si nás zamiloval, obživil nás s Kristom, keď sme boli mŕtvi v prestúpeniach - veď milosťou ste spasení! - a spolu nás vzkriesil a spolu posadil v nebesiach v Kristovi Ježišovi, aby vo svojej добрote k nám v Kristovi Ježišovi ukázal v budúcnosti nekonečné bohatstvo svojej milosti. Lebo milosťou ste spasení skrze vieru. A to nie sami zo seba - je to dar Boží; nie zo skutkov, aby sa nikto nechválil. Veď sme Jeho dielo, stvorení v Kristovi Ježišovi na dobré

skutky, v ktorých nás Boh už prv us pôsobil chodiť." (list Efezským 2,1-10)

V tomto krátkom úseku sa Pavel zameriava na prácu Svätého Ducha, ktorou sme 'obživení' - ide o pôsobenie, ktoré teologicky voláme ako znovuzrodenie. Ježiš povedal Nikodémovi, že znovuzrodenie musí nastať pred tým, ako niekto uvidí kráľovstvo alebo do neho vstúpi (Ján 3,3.5). A znovuzrodenie sa viaže na vnútorné povolanie. Takže keď hľadáme istotu, môžeme vedieť, že sme medzi vyvolenými, pretože bez vyvolenia by sa toto pôsobenie Ducha Svätého nikdy v našom srdci neudialo.

Takže všetci vyvolení v určitom čase ich života budú znovuzrodení Svätým Duchom. Takisto všetci znovuzrodení sú medzi vyvolenými. Takže ak si viete byť istí svojím vyvolením, môžete si byť istí svojím spasením.

Preto je veľmi podstatné, aby sme rozumeli, čo je znovuzrodenie. V kresťanskom svete je veľký zmätok o povahe tohto skutku Ducha Svätého. Ľudia, ktorí sa v Amerike volajú evanjelikámi, veria najrôznejším vysvetleniam toho, čo sa deje s človekom, keď Duch Svätý znovuzrodzuje z duchovnej smrti do duchovného života. Práve preto je poznanie zdravej doktríny znovuzrodenia tak zásadné pri nadobúdaní plnej istoty nášho stavu pod milosťou a nášho vzťahu s Bohom. Takže v poslednej kapitole sa chcem bližšie pozrieť na prácu Ducha Svätého v našich životoch ako najdôležitejšieho základu pre nefalšovanú istotu spasenia.

5. kapitola: **Zdroj úplnej istoty**

Prieskumy verejnosti (vykonané organizáciami ako Gallup a Barna Group) neustále ukazujú, že približne desať miliónov Američanov o sebe tvrdí, že sú 'znovuzrodení kresťania'. Žiaľ, mnohí z týchto ľudí majú biedne porozumenie toho, čo znamená byť znovuzrodeným. Ak sa ich na to spýtate, povedia: "No, znovuzrodený kresťan je niekto, kto urobil rozhodnutie na evanjelizačnom zhromaždení." Alebo: "Znovuzrodený človek je niekto, kto sa pomodlil modlitbu spasenia." Pritom tieto kroky nie sú znakmi toho, že človek je naozaj znovuzrodeným kresťanom. Ako sme si už povedali, je možné vyznať vieru bez toho, aby bol človek obrátený.

Byť znovuzrodeným znamená byť zmeneným nadprirodzeným riadením Boha Duchu Svätého. Porozumenie tejto veci je pri istote spasenia zásadné.

V predchádzajúcej kapitole sme sa pozreli do 2. kapitoly listu Efezským, kde sme videli silný kontrast medzi naším stavom pred a po znovuzrození Duchom Svätým.

Pred obrátením sme žili podľa "smerovania sveta, podľa kniežat'a nadzemskej moci, ducha, ktorý teraz pôsobí v synoch neposlušnosti ... vykonávaním túžob tela a mysle" (list Efezským 2,2-3a, EKV). Tu je opis života padlého človeka, ktorý nie je znovu narodený. Ale po znovuzrození už nie sme viac "cudzinci a prišielci, ale spoluobčania svätých a členovia Božej rodiny" (list Efezským 2,19, EKV).

Čo sa deje v znovuzrození? Čo je tá zmena, ktorá bola uskutočnená prácou Ducha v našich srdciach?

Časť diskusie o znovuzrození vychádza z rozdielov v chápaní dedičného hriechu. Všetci vyznávajúci kresťania veria, že ľudstvo prežilo nejaký druh pádu a že niečo s našou prirodzenosťou nie je v poriadku. Všetci veríme, že sme skazené bytosti. Ale sú veľké rozdiely v stupni tohto pádu, ako veľmi sme príčinou pádu morálne skazení.

Sú kresťania, ktorí veria, že áno, človek je skazený, no stále v duši ostáva, nech už je akokoľvek skazená, niečo, čo môžeme nazvať malý 'ostrovček spravodlivosti', ktorý nie je ovplyvnený pádom. Vďaka tomuto spravodlivému ostrovu má človek stále moc spolupracovať s Bohom pri milostivej ponuke aj pred tým, ako je znovuzrozený. Avšak túto myšlienku neviem nájsť v Písme. Keď si čítame učenie Písma o našom prirodzenom stave, čítame pomenovania ako 'otroctvo skazy' (list Rimanom 8,21), 'mŕtvi v prestúpeniach a hriechoch' (list Efezským 2,1) a 'deti hnevu' (list Efezským 2,3). Cirkev v histórii chápala tieto

vyhlásenia tak, že znovuzrodený človek je úplne morálne skazený a odchylený od Boha. Písmo nám hovorí, že od prírody sme v nepriateľstve s Bohom a slovo *nepriateľstvo* je v zmysle nevraživého postoja. Pred tým, ako sme znovuzrodení, odmietame Božie veci. Nemáme úprimný záujem o Krista; v našich srdciach nie je láska voči Bohu.

Ako teda môžeme vedieť, že sme znovuzrodení?

Milujeme Ježiša?

Ľudia, ktorí bojujú s istotou spasenia, ku mne často prichádzajú a pýtajú sa: “Ako môžem vedieť, či som spasený?” Odpovedám im tromi otázkami.

Najprv sa ich pýtam, “Miluješ Ježiša dokonale?” Každý, koho som sa spýtal túto otázku, mi úprimne odpovie: “Nie, nemilujem.” Kvôli tomu si nie sú istí stavom ich duše. Vedia, že sú nedostatoční v náklonnosti ku Kristovi, pretože si uvedomujú, že keby milovali Krista dokonale, úplne by ho poslúchali. Ježiš povedal: “Ak ma milujete, budete zachovávať moje prikázania” (Ján 14,15). Takže hneď ako neposlúchneme niektoré z Jeho prikázaní, máme dôkaz, že Ho nemilujeme dokonale.

Po druhé, ak si človek uvedomuje, že nemiluje Ježiša dokonale, pýtam sa: “Miluješ Ho tak veľmi, ako by si mal?” Ten človek sa na mňa väčšinou pozrie zvláštnym pohľadom a povie: “Nie, samozrejme, že nie.” Presne tak! Ak odpoveď na prvú otázku bola ‘nie’, aj odpoveď na tú druhú musí byť ‘nie’, pretože sme povinní Ho milovať dokonale, ale nerobíme to. A tu je to napätie, ktoré prežívame v súvislosti s naším spasením.

Tretia otázka znie: “Miluješ vôbec Ježiša?” Pred tým, ako opýtaný odpovie, zvyčajne doplním, že hovorím o láske k biblickému Kristovi; Kristovi, ktorého stretávame na stránkach Svätého Písma. Prečo to hovorím?

Pred veľa rokmi som vyučoval na Young Life Institute (Inštitút mladého života) v meste Colorade Springs, v štáte Colorado (USA), a veľa som sa v tom čase pre tento inštitút napracoval. Keď som vyučoval tím pracovníkov (služobný personál), povedal som im: “Chcel by som vás varovať pred jedným vážnym nebezpečenstvom tejto služby. Nepoznám osobne žiadnu službu pre mladých ľudí na celom svete, ktorá by bola taká efektívna ako Young Life v prístupe k deťom a mladým, zaoberaním sa ich problémami, pomocou pre nich v ich prostredí a s porozumením, ako ich priviesť k odozve. Toto je najväčšia silná stránka tejto organizácie a je to zároveň jej najväčšia slabosť. Pretože Young Life, ako služba, robí kresťanstvo pre deti takým atraktívnym, že by bolo ľahké pre tie deti byť obrátenými k Young Life bez skutočného obrátenia ku Kristovi.”

Rovnakým spôsobom je možné milovať predstavu Krista viac ako Ježiša samotného. Takže keď sa pýtam ľudí, “Miluješ vôbec Krista?”, nepýtam sa ich, či milujú Krista ako detského hrdinu alebo Krista, ktorý je nejakým dobrým morálnym kazateľom. Pýtam sa, či milujú Krista, ktorého poznáme z Biblie.

Ak niekto odpovie ‘áno’ na túto tretiu otázku, prichádza na rad teológia. Uvažujte nad touto otázkou: “Je pre neobráteného človeka možné, aby mal ozajstný záujem o Krista?” Moja odpoveď je ‘nie’: náklonnosť ku Kristovi je

výsledkom práce Ducha Svätého. Práve o tomto je znovuzrodenie, toto robí Duch Svätý. Boh Duch Svätý mení túžby našej duše a náklonnosť nášho srdca. Pred znovuzrodením sme chladní, nevraživí a ľahostajní, v najväčšom nepriateľstve voči Božím veciam, bez úprimného záujmu o Neho, pretože sme v tele a telo nenávidí Božie veci. Láska k Bohu prichádza z moci znovuzrodenia Božieho Ducha, ktorý nám rozlieva Božiu lásku v srdciach (list Rimanom 5,5).

Takže ak je človek schopný odpovedať 'áno' na otázku, či má záujem o Krista, aj keď nemôže milovať Krista tak, ako by mal (dokonale), uistuje ma to, že Duch urobil v jeho srdci premenu. Pretože my nemáme moc v našom tele vyvolať pravý záujem o Ježiša Krista.

Nepravdivý názor na znovuzrodenie

Existujú pohľady na znovuzrodenie, ktoré vám nedajú tento druh istoty. Jeden z najobľúbenejších pohľadov na znovuzrodenie v dnešnom evanjelikálnom svete tvrdí, že pri znovuzrodení prichádza Duch Svätý do vášho života; a prebýva vo vás. Ale aj po znovuzrodení (podľa tohto názoru), musíte odpovedať Duchu Svätému, spolupracovať s Ním a dovoliť Mu spravovať váš život, pretože môžete byť znovuzrodení a Duch Svätý môže prebývať vo vás, no pritom nemusíte prinášať ovocie poslušnosti. Môžete sa stať, ako niektorí hovoria 'telesným kresťanom' (originál: 'carnal Christian').

Keď sa v Novej zmluve používa slovo *telesný*, znamená to, že sa rodíme čisto telesní. Keď sme ešte telesní,

Duch Svätý mení sklony nášho srdca. Nepotláča ihneď našu telesnosť; telesný rozmer s nami stále zvädza boj. Telo bojuje proti Duchu počas celého kresťanského života a sú chvíle, keď sme viac alebo menej telesní (list Galatským 5,17). O tomto nie je žiadna polemika. Avšak niektorí používajú frázu 'telesný kresťan' na popísanie človeka, ktorý ostáva nezmenený napriek prítomnosti Ducha Svätého. Keď sa však takéto pomenovanie používa, neopisuje sa srdce kresťana ale znovuzrodeného človeka.

Takže odmietam tento pohľad na znovuzrodenie, pretože aj keď Duch Svätý vraj vošiel do života človeka, nepreukazuje sa nadprirodzené dielo milosti, ktoré by zmenilo túžby a sklony srdca. Človek ostáva vo svojom srdci rovnaký ako pred príchodom Ducha. Je dôležité porozumieť, že znovuzrodenie je niečo, čo robí Duch Svätý a čo skutočne zmení človeka: mení túžby jeho srdca. Ak je človek naozaj znovuzrodený a dokazuje to vierou, je nemožné, aby ten človek neprejavil nejakú mieru poslušnosti a ovocia.

Záruka Ducha

Povedali sme si, že znovuzrodenie je dielom Ducha Svätého, ktorým sa menia sklony srdca. Ale Duch Svätý nás mení nielen cez znovuzrodenie; robí aj iné veci, ktoré sú dôležité pre našu istotu spasenia. V 2. liste Korintským 5,1-5 čítame:

“Vieme totiž, že keď sa stánok nášho pozemského príbytku aj zborí, máme dom od Boha, príbytok nie

rukou zhotovený, večný v nebesiach. Lebo preto aj vzdycháme, túžobne si žiadajúc, aby sme si mohli obliecť svoj príbytok z neba, lebo veď potom skutočne budeme oblečení, nie nahí. Lebo my, ktorí sme v tomto stánku, vzdycháme pod ťažkým bremenom, keďže nechceme byť vyzlečení, ale oblečení, aby život pohltil smrteľné. A Ten, kto nás na to uspôsobil, je Boh, ktorý nám dal závdavok Ducha (B21: "...dal nám Ducha ako záruku.").

Iné preklady Biblie vyjadrujú slovo *záruka* (alebo *ručenie*) ako *prísľub*. Použité slová vychádzajú z komerčného sveta starovekého Grécka. V dnešnej dobe používame slovo *záruka* najmä v oblasti nehnuteľností. Ak máte záujem si kúpiť dom a chcete podpísať počiatočnú zmluvu, aby predajca stiahol dom z trhovej ponuky, požiadajú vás zaplatiť takzvané 'záložné peniaze'. Nechcú sa naťahovať s ľuďmi, ktorí sa len tak zahrávajú s myšlienkou kúpy domu; chcú ľudí, ktorí za to 'ručia'. Inými slovami, chcú ľudí, ktorých záujem je vážny. Myšlienka textu 2. Korintským 5,5 je, že Duch, keď nás znovuzrodí, nielen zmení povahu a sklony nášho srdca, ale sa stáva pre nás zárukou (alebo zálohou) úplného a posledného zaplatenia.

Keď si kúpim niečo väčšie, musím za to skôr či neskôr zaplatiť. Ale vieme, že mnoho ľudí podpíše zmluvu, zaplatí zopár platieb a potom od zmluvy odstúpi.

Niekedy je takémuto človeku odobratý dom alebo je jeho auto prepísané na iného vlastníka, pretože nenaplnil zmluvné podmienky. Prvými splátkami síce sľubuje, že zaplatí v budúcnosti postupne celkovú cenu, no ľudia to nie

vždy dodržia. Avšak keď Boh za niečo ručí, Jeho slovo je tou zárukou. Ide o Jeho sľub, že určite zaplatí celú sumu. Toto je reč, ktorú používa Pavel, keď hovorí, že sme narodení z Ducha, Duch nielen mení naše srdcia, vnútro, našu vôľu, ale dáva nám záväzok, záruku, že celé naše spasenie vytrvá.

Mnohí odmietajú túto skutočnosť slovami: “No, dnes som spasený, ale zajtra môžem toto spasenie stratiť.” Toto ale ignoruje biblickú pravdu, že Boh dokončí to, čo začal. Keď podpíše zmluvu a zaručí sa prvou splátkou, zvyšok určite zaplatí. To je pravá záruka! Toto je pevný základ našej istoty.

Pečať Boha - Kráľa

Vezmime si ešte jeden príklad, tentokrát z 2. listu Korintským 1:

“V tejto dôvere chcel som už skôr prísť k vám, aby sa vám druhý raz dostala milosť, a cez vás prejsť do Macedónie a z Macedónie vrátiť sa zase k vám, aby ste ma odprevadili do Judska. Keď som to chcel, či som konal azda ľahkomyselne? Alebo keď sa rozhodujem, či sa rozhodujem podľa tela, takže: áno, áno, znamená u mňa aj: nie, nie? Avšak ako je verný Boh, naša reč k vám nie je: aj áno, aj nie. Lebo Syn Boží, Ježiš Kristus, ktorého sme vám aj ja aj Silvanos a Timoteos zvestovali medzi vami, nebol aj áno, aj nie, ale v Ňom sa uskutočnilo áno. Veď koľkokoľvek je zaslúbení Božích, v Ňom sú všetky ‘áno’; preto v

„Nom je aj amen na slávu Bohu skrze nás.“ (2. list Korintským 1,15-20)

Čo tu Pavel hovorí? Jednoducho to, že Boh neváha, či naplní svoje zaslúbenia. Nehovorí ‘áno’ aj ‘nie’. Všetky Jeho zaslúbenia, ako nám hovorí apoštol, sú pevne založené na Jeho Božom charaktere, ktorý je naplnený vo vernosti.

Potom Pavel pokračuje a hovorí, že “Boh je Ten, ktorý nás upevňuje s vami pre Krista; On nás aj pomazal, On nás aj zapečatil a dal nám do srdc závdavok Ducha (B21: “...dal vám do srdc Ducha ako záruku.”).” (2. list Korintským 1,21-22). Tu to vidíme opäť: záruka Ducha. Ale my nemáme iba záruku alebo ručenie Ducha, ale sme, ako to Pavel hovorí a aj neskôr opakuje v liste Efezským, zapečatení Svätým Duchom. Grécke slovo pre ‘pečať’ je *sphragis*.

Možno ste videli filmy o stredoveku, ktoré ukazujú najrôznejšie zvyky vládcov. Keď kráľ napísal nejaké nariadenie do celého kráľovstva, bol k tomuto dekrétu prilepený aj odtlačok voskovej pečate. Táto pečať bola znamením kráľa, ktoré bolo podporené jeho pečatným prsteňom. Jeho prsteň mal na sebe určitý tvar, ktorý obsahoval označenie jeho podpisu. Takže ak nejaký dokument, vyhlásenie alebo nariadenie malo na sebe pečať z kráľovho prsteňa, išlo o nevyvrátiteľný dôkaz pravosti. Pavel nám v 2. liste Korintským hovorí, že Kráľ celého vesmíru dáva svoj nezmazateľný odtlačok do srdca každého z Jeho ľudí. Dáva nám nielen pevnú záruku, no tiež nás označuje svojou pečaťou.

Vnútorne svedectvo od Ducha Svätého

Nakoniec, v 8. kapitole listu Rimanom čítame tieto povzbudzujúce slová:

“Lebo všetci, ktorých Duch Boží vedie, sú Boží synovia. Neprijali ste predsa ducha otroctva, aby ste sa zase báli, ale prijali ste ducha synovstva, ktorým voláme: Abba, Otče! A ten istý Duch spolu s naším duchom osvedčuje, že sme Božie deti. Ale ak sme deti, sme aj dedičia, a to dedičia Boží a spoludedičia Kristovi, ak s Ním trpíme, aby sme s Ním boli aj oslávení.” (list Rimanom 8,14-17).

Ako skúmame svoje životy a srdcia, ovocie Ducha (list Galatským 5,22-24) a mieru zmeny v našich životoch, musíme byť úprimní v hodnotení toho, čo sa vlastne deje v nás a cez nás. Ale v konečnom dôsledku podložie našej istoty spasenia vychádza z vnútorného svedectva Svätého Ducha, pretože On vzbudzuje svedectvo nášmu duchu v našom vnútri, že naozaj sme Božími deťmi.

Ako môžeme vedieť, že svedectvo voči nášmu duchu je od Ducha Svätého a nie od zlého ducha? Ako potvrdzuje Svätý Duch v našich srdciach, že sme Božie deti? Duch v nás vzbudzuje svedectvo nášmu duchu cez Božie slovo. Čím ďalej odchádzame od Božieho slova, tým menšiu istotu v tomto živote prežívame. Čím viac trávime čas v Božom slove, tým viac Duch, ktorý inšpiroval toto Slovo a ktorý nám ho osvecuje, bude používať Svoje Slovo na posilnenie našich srdc, že Mu naozaj patríme a že sme medzi Božími deťmi.

O autorovi

Dr. R. C. Sproul je zakladateľom a predsedom *Ligonier Ministries*, medzinárodnej kresťanskej vzdelávacej služby založenej v Sanforde, na Floride (USA). Taktiež slúži ako vedľajší pastor v *Saint Andrew's Chapel*, reformovanom zhromaždení v Sanforde a ako prezident Reformed Bible College. Jeho učenie možno počúvať po celom svete prostredníctvom každodennej rozhlasovej relácie *Renewing Your Mind* (Obnovenie tvojej mysle).

Počas jeho významnej akademickej kariéry Dr. Sproul pomáhal vyškoliť mužov pre službu ako profesor na mnohých teologických seminároch.

Je autorom viac ako osemdesiatich kníh, vrátane *The Holiness of God* (Božia svätosť), *Chosen by God* (Vyvolený Bohom), *The Invisible Hand* (Neviditeľná ruka), *Faith alone* (Jedine vierou), *A Taste of Heaven* (Chuť neba), *Truths We Confess* (Pravdy, ktoré vyznávame), *The Truth of the Cross* (Pravda kríža) a *The Prayer of the Lord* (Pánova modlitba). Taktiež slúžil ako šéfredaktor reformačnej študijnej Biblie *The Reformation Study Bible* a napísal viacero kníh pre deti, vrátane *The Prince's Poison Cup* (Princov jedovatý kalich).

Dr. Sproul a jeho žena, Vesta, bývajú v Longwoode, na Floride (USA).

“Dôverujem Kristovi, som stále zachránený?”

Veľakí ľudia v dnešnej cirkvi je zahltených pochybnosťami spasenia. Satan nám šepká, že je nemožné, aby takí hriešnici ako my boli v realite milosti. Niektoré zbory (a denominácie) to riešia tak, že vyučujú, že kresťania môžu stratiť svoje spasenie.

Ale istota spasenia je možná v tomto živote. Naozaj, ako Dr. R. C. Sproul hovorí v tejto knižke, je povinnosť kresťanov upevňovať svoje povolanie a vyvolenie (2. list Petra 1,10). Aby pomohol veriacim dosiahnuť tento cieľ, Dr. Sproul formuluje istotu, ukazuje, ako ju získať, odhaľuje požehnania, ktoré z nej máme a upozorňuje nás na nebezpečia falošnej istoty.

Séria knižiek *Kľúčových otázok* od autora Dr. R. C. Sproula ponúka stručné spracovanie dôležitých sporných tém pre kresťanov a iných záujemcov.

Dr. R. C. Sproul, zakladateľ a predseda Ligonier Ministries, je známy svojím darom podávať hlboké pravdy kresťanskej viery. Je prezident Reformation Bible College (Reformačná biblická vysoká škola), káže v zbore Saint Andrew's, reformované zrhomaždenie v Sanforde, Florida (USA) a vyučuje v každodennej rádio relácii *Renewing Your Mind* (Obnovenie tvojej mysle). Napísal viac ako 80 kníh.

“DÔVERUJEM KRISTOVI, SOM STÁLE ZACHRÁNENÝ?”

Veľa ľudí v dnešnej cirkvi je zahltených pochybnosťami spasenia. Satan nám šepká, že je nemožné, aby takí hriešnici ako my boli v realite milosti, a niektoré zbory to riešia tak, že vyučujú, že kresťania môžu stratiť svoje spasenie.

Ale istota spasenia je v tomto živote možná. Naozaj, ako Dr. R.C. Sproul hovorí v tejto knižke, je povinnosťou kresťanov upevňovať svoje povolanie a vyvolenie (2. list Petra 1,10). Aby pomohol veriacim dosiahnuť tento cieľ, Dr. Sproul formuluje istotu, ukazuje, ako ju získať, odhaľuje požehnania, ktoré z nej máme a upozorňuje nás na nebezpečia falošnej istoty.

Séria knižiek **KLÚČOVÝCH OTÁZOK** od autora Dr. R.C. Sproula ponúka stručné spracovanie dôležitých sporných tém pre kresťanov a iných záujemcov.

Dr. R.C. Sproul, zakladateľ a predseda Ligonier Ministries, je známy svojím darom podávať hlboké pravdy kresťanskej viery. Je prezidentom *Reformation Bible College* (Reformačná biblická vysoká škola), káže v zbore Saint Andrew's, reformovanom zhromaždení v Sanforde na Floride (USA), a vyučuje v každodennej rozhlasovej relácii *Renewing Your Mind* (Obnovenie tvojej mysle). Napísal viac ako 80 kníh.